

548

ZÁKON

zo 4. decembra 2003

o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Predmet úpravy

§ 1

Tento zákon upravuje zriadenie, predmet činnosti a organizáciu Justičnej akadémie (§ 2 ods. 1).

§ 2

(1) Zriaďuje sa Justičná akadémia (ďalej len „akadémia“).

(2) Akadémia je právnická osoba, ktorá je rozpočtovou organizáciou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a hospodári s prostriedkami účelovo určenými v štátnom rozpočte na vzdelávanie sudcov a prokurátorov.

(3) Sídлом akadémie je Trnava.

§ 3

Predmet činnosti

(1) Akadémia je vzdelávacia inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou, ktorá zabezpečuje, organizuje a vykonáva vzdelávanie

- a) sudcov,
- b) prokurátorov,
- c) súdnych úradníkov.¹⁾

(2) Akadémia zabezpečuje, organizuje a vykonáva aj odbornú prípravu justičného čakatela počas pripravnej štátnej služby, ktorá je potrebná na výkon funkcie sudcu,

- b) vzdelávanie justičného čakatela zamerané na zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí potrebných na výkon funkcie sudcu,²⁾
- c) vzdelávanie právneho čakatela prokuratúry na výkon funkcie prokurátora počas pripravnej praxe.

(3) Akadémia overuje vedomosti a odborné predpoklady justičných čakatelov potrebné na výkon funkcie sudcu a právnych čakatelov prokuratúry potrebné na výkon funkcie prokurátora vykonaním odbornej justičnej skúšky (§ 12).

§ 4

Orgány akadémie

- (1) Orgánmi akadémie sú
- a) rada akadémie (ďalej len „rada“),
 - b) riaditeľ akadémie (ďalej len „riaditeľ“).

(2) Na zabezpečenie činnosti akadémie a jej orgánov slúži kancelária akadémie.

§ 5

Bezúhonnosť

(1) Členovia orgánov akadémie musia byť bezúhonní a v plnom rozsahu spôsobilí na právne úkony.

(2) Za bezúhonnú sa na účely tohto zákona nepovažuje fyzická osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, a to aj v prípade, ak jej bolo odsúdenie za úmyselný trestný čin zahladené alebo na ktorú sa hľadí, akoby nebola pre takýto trestný čin odsúdená podľa osobitného predpisu.³⁾ Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom registra trestov nie starším ako tri mesiace.⁴⁾

§ 6

Rada

(1) Najvyšším orgánom akadémie je rada; má desať členov. Piaticich členov volí Súdna rada Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) z radov sudcov a piaticich členov vymenúva minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“). Dvoch členov rady vymenúva minister na návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Najmenej dvaja z piaticich členov rady vymenovaných ministrom sú sudcovia.

(2) Za člena rady môže byť vymenovaný

- a) sudca, ktorý spĺňa predpoklady podľa § 5 a ku dňu vymenovania vykonáva funkciu sudcu najmenej desať rokov,
- b) prokurátor, ktorý spĺňa predpoklady podľa § 5 a ku dňu vymenovania vykonáva funkciu prokurátora najmenej desať rokov,
- c) fyzická osoba, ktorá spĺňa predpoklady podľa § 5, má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa získané na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej

¹⁾ Zákon č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch.

²⁾ § 53 ods. 1 písm. g) zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ Trestný zákon.

⁴⁾ Zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov.

republike alebo má uznaný diplom o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný vysokou zahraničnou školou⁵⁾ a najmenej desať rokov odbornej právnickej praxe.

(3) Funkčné obdobie členov rady je päť rokov. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena rady najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach.

(4) Člen rady vykonáva funkciu bez nároku na odmenu. Člen rady má nárok na náhradu výdavkov, ktoré mu vznikli s výkonom funkcie v rade, podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(5) Pred uplynutím funkčného obdobia zaniká členovi rady výkon funkcie

- a) vzdaním sa funkcie,
- b) odvolaním z funkcie,
- c) zánikom funkcie sudcu,
- d) zánikom funkcie prokurátora,
- e) výkonom činnosti, ktorá je nezlučiteľná s výkonom funkcie člena rady, alebo
- f) smrťou člena rady.

(6) Člena rady vymenovaného ministrom podľa odseku 1 minister odvolá, ak

- a) bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- b) bol právoplatným rozsudkom súdu odsúdený za úmyselný trestný čin,
- c) bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmienčnom odložení výkonu trestu odňatia slobody.

(7) Súdna rada odvolá člena rady, ktorého zvolila podľa odseku 1, ak

- a) bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- b) bol právoplatným rozsudkom súdu odsúdený za úmyselný trestný čin,
- c) bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmienčnom odložení výkonu trestu odňatia slobody.

(8) Člena rady vymenovaného ministrom podľa odseku 1 minister môže odvolať, ak

- a) jeho zdravotný stav mu dlhodobo, najmenej počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať funkciu člena rady,
- b) bez závažného dôvodu napriek opätovnému upozorneniu po dlhší čas si neplní úlohy člena rady.

(9) Súdna rada môže odvolať člena rady, ktorého zvolila podľa odseku 1, ak

- a) jeho zdravotný stav mu dlhodobo, najmenej počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať funkciu člena rady,
- b) bez závažného dôvodu napriek opätovnému upozorneniu po dlhší čas si neplní úlohy člena rady.

(10) Funkcia člena rady je nezlučiteľná s funkciou člena súdnej rady, s funkciou ministra, s funkciou generálneho prokurátora a s funkciou riaditeľa.

§ 7

Pôsobnosť rady

Rada

- a) navrhuje ministrovi kandidáta na funkciu riaditeľa,
- b) navrhuje riaditeľovi kandidáta na funkciu zástupcu riaditeľa,
- c) vypracúva zásady výberového konania na funkciu riaditeľa a na funkciu zástupcu riaditeľa,
- d) schvaľuje návrh rozpočtu akadémie, ktorý jej predkladá riaditeľ,
- e) zabezpečuje obsahovú náplň vzdelávania sudcov a prokurátorov určenú súdnou radou po dohode s ministrom, ktorú premieta do ročných študijných plánov akadémie,
- f) schvaľuje štatút akadémie,
- g) dáva návrh ministrovi na odvolanie riaditeľa,
- h) rozhoduje aj o ďalších otázkach v rozsahu a za podmienok ustanovených v tomto zákone a v štatúte akadémie.

§ 8

Riaditeľ a zástupca riaditeľa

(1) Akadémiu navonok zastupuje riaditeľ, ktorý je jej štatutárnym orgánom. Riaditeľa zastupuje v čase jeho neprítomnosti zástupca riaditeľa. Riaditeľ môže poveriť aj v iných prípadoch svojho zástupcu, aby ho zastupoval v rozsahu jeho práv a povinností. Tá istá osoba môže vykonávať funkciu riaditeľa alebo funkciu zástupcu riaditeľa najviac dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(2) Riaditeľa vymenúva na návrh rady minister na tri roky. Rada na základe dosiahnutých výsledkov výberového konania určí poradie kandidátov a prvých piatich kandidátov navrhne ministrovi na funkciu riaditeľa. Minister vymenuje do funkcie riaditeľa toho kandidáta, ktorý sa umiestnil podľa rozhodnutia výberovej komisie ako prvý v poradí.

(3) Za riaditeľa môže byť vymenovaný sudca alebo prokurátor, ktorý

- a) spĺňa predpoklady podľa § 5,
- b) ku dňu vymenovania vykonáva funkciu sudcu alebo prokurátora najmenej 15 rokov.

(4) Zástupcu riaditeľa vymenúva riaditeľ na návrh rady tak, aby v prípade, ak je riaditeľom sudca, bol zástupcom riaditeľa prokurátor a naopak. Rada navrhne riaditeľovi kandidáta na funkciu zástupcu riaditeľa na základe výsledkov výberového konania.

(5) Kandidátom na funkciu zástupcu riaditeľa môže byť sudca alebo prokurátor, ktorý spĺňa predpoklady podľa § 5 a vykonáva funkciu sudcu alebo prokurátora najmenej desať rokov.

(6) Pred uplynutím funkčného obdobia zaniká výkon funkcie riaditeľa a funkcie zástupcu riaditeľa

- a) vzdaním sa funkcie,
- b) odvolaním z funkcie,

⁵⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

- c) zánikom funkcie sudcu,
- d) zánikom funkcie prokurátora alebo
- e) jeho smrťou.

(7) Minister odvolá riaditeľa, ak

- a) bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- b) bol právoplatným rozsudkom súdu odsúdený za úmyselný trestný čin,
- c) bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmieničnom odložení výkonu trestu odňatia slobody.

(8) Minister môže odvolať riaditeľa so súhlasom rady, ak

- a) jeho zdravotný stav mu dlhodobo, najmenej počas šiestich po sebe nasledujúcich mesiacov, nedovoľuje riadne vykonávať túto funkciu,
- b) bez závažného dôvodu napriek opätovnému upozorneniu po dlhší čas si neplní úlohy člena rady.

(9) Na odvolanie zástupcu riaditeľa sa primerane použijú ustanovenia odsekov 7 a 8.

§ 9

Pôsobnosť riaditeľa

(1) Riaditeľ

- a) zastupuje akadémiu navonok,
- b) predkladá rade návrh ročného rozpočtu, ročného akademického plánu a výročnú správu o činnosti akadémie,
- c) predkladá ministrovi návrh rozpočtu, ktorý schválila rada,
- d) zodpovedá rade za riadne plnenie ročných akademických plánov a ministerstvu za účelné hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami akadémie,
- e) upozorňuje ministra na neplnenie úloh člena rady a upozorňuje vedúceho úseku na porušenie jeho povinností.

(2) Riaditeľ má právo zúčastniť sa na zasadnutiach rady. Má právo vyjadrovať sa k prerokovanej veci; nemá právo hlasovať.

§ 10

Odmeňovanie členov orgánov akadémie

(1) Sudcovia, ktorí pôsobia v akadémii vo funkcii riaditeľa alebo vo funkcii zástupcu riaditeľa, vykonávajú stáž podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(2) Prokurátori, ktorí pôsobia v akadémii vo funkcii riaditeľa alebo vo funkcii zástupcu riaditeľa, sú na tieto funkcie dočasne pridelení podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(3) Riaditeľovi patrí k základnému platu osobitný príplatok vo výške zodpovedajúcej funkčnému príplatku

za riadenie u predsedu krajského súdu podľa osobitného predpisu.

(4) Zástupcovi riaditeľa patrí k základnému platu osobitný príplatok vo výške zodpovedajúcej funkčnému príplatku za riadenie u podpredsedu krajského súdu podľa osobitného predpisu.

§ 11

Pedagogický zbor

(1) Vzdelávanie na jednotlivých úsekoch akadémie, navrhovanie obsahu, metodiky výučby a hodnotenia zabezpečuje pedagogický zbor. Výber členov pedagogického zboru uskutočňuje rada na návrhy ministra, súdnej rady, sudcovských rád, generálneho prokurátora a riaditeľa zo sudcov alebo prokurátorov, ktorí vykonávajú funkciu sudcu alebo prokurátora najmenej päť rokov, alebo z osôb, ktoré majú vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa dosiahnuté štúdiom v Slovenskej republike alebo majú uznaný diplom o vysokoškolskom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou.⁵⁾

(2) Sudcovia, ktorí pôsobia ako stáli členovia pedagogického zboru, vykonávajú stáž podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(3) Prokurátori, ktorí pôsobia ako stáli členovia pedagogického zboru, sú do akadémie dočasne pridelení podľa osobitného predpisu.⁸⁾

(4) Sudcovia, prokurátori a iní členovia pedagogického zboru môžu pôsobiť v rámci akadémie aj ako externí vyučujúci.

(5) Na pracovnoprávne vzťahy externých vyučujúcich sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.⁹⁾

Odborná justičná skúška

§ 12

(1) Návrh na vykonanie odbornej justičnej skúšky (ďalej len „skúška“) justičným čakaťelom predkladá akadémii minister. K návrhu priloží aj záverečné hodnotenie justičného čakaťela vypracované predsedom príslušného krajského súdu.

(2) Návrh na vykonanie skúšky právnym čakaťelom prokuratúry predkladá akadémii generálny prokurátor. K návrhu priloží aj záverečné hodnotenie právneho čakaťela prokuratúry podľa osobitného zákona.¹⁰⁾

(3) Cieľom skúšky je overiť, či má justičný čakaťel alebo právny čakaťel prokuratúry potrebné vedomosti a je dostatočne pripravený na to, aby mohol zastávať funkciu sudcu alebo funkciu prokurátora.

(4) Vykonanie skúšky zabezpečuje akadémia.

(5) Skúška justičného čakaťela a skúška právneho

⁷⁾ § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 9 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakaťeloch prokuratúry v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákonník práce.

¹⁰⁾ § 245 ods. 4 a 5 zákona č. 154/2001 Z. z.

čakateľa prokuratúry majú písomnú a ústnu časť. Písomná časť sa skladá z odborného testu, z vyhotovenia rozhodnutí v trestnej a v inej než trestnej veci. Písomnou časťou skúšky sa overuje spôsobilosť justičného čakateľa a právneho čakateľa prokuratúry samostatne vykonávať procesné úkony a postupy vyplývajúce z funkcie, na ktorú sa pripravuje. Na ústnej skúške majú justičný čakatel' a právny čakatel' prokuratúry preukázať vedomosti z ústavného práva, z organizácie a pôsobnosti súdov a prokuratúry, z trestného práva, z medzinárodného práva, z občianskeho práva, z obchodného práva, z finančného práva, zo správneho práva a z pracovného práva.

(6) Justičný čakatel' alebo právny čakatel' prokuratúry vykoná skúšku najneskôr v posledných troch mesiacoch trvania prípravnej štátnej služby alebo prípravnej praxe.

(7) Na prípravu a vykonanie skúšky poskytne služobný úrad justičnému čakatel'ovi a právnemu čakatel'ovi prokuratúry služobné voľno s náhradou platu v trvaní štyroch týždňov.

§ 13

(1) Skúšku vykoná justičný čakatel' a právny čakatel' prokuratúry pred skúšobnou komisiou zloženou z piatich členov. Členov skúšobnej komisie navrhuje súdna rada, generálny prokurátor, rada prokurátorov, rada akadémie a ministerstvo. Predsedu a ďalších členov skúšobnej komisie vymenúva a odvoláva minister.

(2) Minister vymenúva rovnakým spôsobom podľa odseku 1 aj piatich náhradníkov skúšobnej komisie.

(3) Členovia a náhradníci skúšobnej komisie sa vymenúvajú na tri roky.

(4) Skúšobná komisia je schopná uznášať sa, ak sú prítomní všetci jej členovia. Skúšobná komisia sa uznáša na výsledku skúšky väčšinou hlasov. Člen skúšobnej komisie sa nesmie zdržať hlasovania. Rozhodnutie komisie môže znieť „prospel s vyznamenaním“, „prospel“ alebo „neprospel“.

(5) Výsledok skúšky oznámi predseda skúšobnej komisie ministrom, a ak ide o právneho čakateľa prokuratúry, aj generálnemu prokurátorovi.

§ 14

(1) Ak justičný čakatel' alebo právny čakatel' prokuratúry úspešne vykoná skúšku, akadémia vystaví osvedčenie o jej vykonaní, ktoré justičnému čakatel'ovi riaditeľ odovzdá v prítomnosti ministra, a ak ide o právneho čakateľa prokuratúry, aj v prítomnosti generálneho prokurátora.

(2) Ak justičný čakatel' pri skúške neprospel, minister mu povolí vykonať opravnú skúšku na základe jeho písomnej žiadosti; generálny prokurátor povolí vyko-

nať opravnú skúšku právneho čakatel'ovi prokuratúry na základe jeho písomnej žiadosti.

(3) Opravnú skúšku môže justičný čakatel' alebo právny čakatel' prokuratúry vykonať najskôr po troch mesiacoch a najneskôr do šiestich mesiacov od konania skúšky.

(4) Ak justičný čakatel' alebo právny čakatel' prokuratúry neprospel ani pri opravnej skúške, predseda krajského súdu alebo generálny prokurátor ho z funkcie odvolá podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(5) Ak minister povolí vykonať skúšku vyššiemu súdному úradníkovi podľa osobitného zákona,¹⁾ vzťahujú sa na jej vykonanie ustanovenia § 12 až 14.

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 15

Podrobnosti o organizácii a činnosti orgánov akadémie, kancelárie akadémie, priebehu vzdelávania v nej, postavení pedagogického zboru, účastníkov vzdelávania a o vnútornom členení akadémie upraví štatút akadémie.

§ 16

(1) Členovia prvej rady sa vymenujú alebo zvolia podľa § 6 ods. 1 najneskôr do 60 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona; súdna rada o ich zvolení písomne upovedomí ministra. Generálny prokurátor navrhne ministrovi vymenovať podľa § 6 ods. 1 členov rady do 40 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Prvé zasadnutie rady zvolá minister tak, aby sa konalo do 30 dní od uplynutia lehoty na vymenovanie členov prvej rady podľa odseku 1.

(3) Zásady výberového konania na funkciu riaditeľa, zástupcu riaditeľa a štatút akadémie vypracuje rada do 30 dní od prvého zasadnutia a predloží ich ministrom a generálnemu prokurátorovi.

(4) Rada vyhlási výberové konanie na funkciu riaditeľa do 30 dní od schválenia zásad výberového konania. Minister vymenúje riaditeľa do 30 dní od oznámenia výsledku výberového konania predloženého ministrom predsedom výberovej komisie.

§ 17

(1) Justiční čakatelia, ktorí spĺňajú podmienky na vykonanie skúšky podľa doterajších predpisov, považujú sa za justičných čakateľov podľa tohto zákona.

(2) Právni čakatelia prokuratúry, ktorí spĺňajú podmienky na vykonanie prokurátorskej skúšky podľa doterajších predpisov, považujú sa za právnych čakateľov prokuratúry podľa tohto zákona.

(3) Skúška vykonaná podľa osobitného predpisu¹²⁾

¹¹⁾ § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 312/2001 Z. z. § 236 ods. 2 písm. f) zákona č. 154/2001 Z. z.

¹²⁾ § 63 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov.

a prokurátorská skúška vykonaná podľa osobitného predpisu¹³⁾ sa považujú za odbornú justičnú skúšku podľa tohto zákona.

(4) Prípravná služba justičného čakatela vykonaná do nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa započítava do odbornej prípravy podľa tohto zákona.

§ 18

Akadémia začne svoju vzdelávaciu činnosť podľa § 3 najneskôr 1. septembra 2004.

Čl. II

Zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 267 /2003 Z. z., zákona č. 426/2003 Z. z. a zákona č. 458/2003 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4 sa odsek 1 dopĺňa písmenom h), ktoré znie: „h) volí určený počet členov rady Justičnej akadémie podľa osobitného predpisu.^{2a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2a znie: „^{2a)} § 6 ods. 1 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. III

Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2002 Z. z., zákona č. 670/2002 Z. z., zákona č. 426/2003 Z. z., zákona č. 458/2003 Z. z., zákona č. 505/2003 Z. z. a zákona č. 514/2003 Z. z. sa mení takto:

1. V § 35 odsek 2 znie: „(2) Vzdelávanie sudcov zabezpečuje Justičná akadémia.“.

2. V § 65 ods. 1 písm. f) sa vypúšťajú slová „pri životnom jubileu“.

3. § 79 vrátane nadpisu znie:

„§ 79

Odmena

(1) Na návrh príslušnej sudcovskej rady môže predseda súdu sudcovi priznať odmenu až do výšky jeho funkčného platu

- za vykonanie úloh nad rozsah povinností vyplývajúcich mu z ustanovenia § 30,
- pri dosiahnutí veku 50 rokov.

(2) Kritériá na priznávanie odmien prijme sudcovská rada vždy na začiatku rozpočtového obdobia a zverejní ich.

(3) Predseda súdu sudcovskej rade odôvodní, ak nevyhoví návrhu podľa odseku 1.“.

Čl. IV

Zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z., zákona č. 385/2000 Z. z., zákona č. 185/2002 Z. z., zákona č. 425/2002 Z. z., zákona č. 426/2003 Z. z. a zákona č. 458/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Doterajší text § 61 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekmi 2 až 4, ktoré znejú:

„(2) Justiční čakatelia vykonávajú prípravnú službu na súdoch a v Justičnej akadémii. Za výkon prípravnej služby justičných čakatelov sa považuje aj účasť justičných čakatelov na všetkých vzdelávacích podujatiach zabezpečovaných Justičnou akadémiou.“

(3) Prípravná služba justičného čakatela sa začína jeho prijatím do prípravnej služby predsedom príslušného krajského súdu (Vyššieho vojenského súdu) po absolvovaní výberového konania a skončí sa vykonaním odbornej justičnej skúšky.

(4) Odborná justičná skúška sa považuje za kvalifikačnú skúšku podľa osobitného predpisu.⁷⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7 znie: „⁷⁾ § 20 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

2. § 63 znie:

„§ 63

(1) Po úspešnom vykonaní odbornej justičnej skúšky vykonáva justičný čakatel svoju funkciu v stálej štátnej službe do času, kým bude vymenovaný za sudcu. Justičný čakatel sa v stálej štátnej službe ďalej odborne pripravuje na výkon funkcie sudcu.

(2) Justičný čakatel môže po úspešnom vykonaní odbornej justičnej skúšky konať a rozhodovať o tých istých veciach ako vyšší súdny úradník podľa osobitného predpisu.“.

Čl. V

Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení zákona č. 312/2001 Z. z., zákona č. 669/2002 Z. z., zákona č. 458/2003 Z. z. a zákona č. 462/2003 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Slová „prokurátorská skúška“ vo všetkých tvaroch sa v celom texte nahrádzajú slovami „odborná justičná skúška“ v príslušnom tvare.

2. V § 9 sa odsek 4 dopĺňa písmenom d), ktoré znie: „d) do Justičnej akadémie podľa osobitného zákona.^{11a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 11a znie: „^{11a)} Zákon č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

¹³⁾ § 246 až 248 zákona č. 154/2001 Z. z.

3. V § 11 ods. 2 v poslednej vete sa na konci pripájajú tieto slová: „a v Justičnej akadémii“.

4. V § 80 odsek 2 znie:
„(2) Vzdelávanie prokurátorov zabezpečuje Justičná akadémia.“.

5. § 115 vrátane nadpisu znie:

„§ 115

Odmena prokurátora

(1) Generálny prokurátor môže na návrh rady prokurátorov prokurátorovi priznať odmenu až do výšky jeho funkčného platu

- a) za vykonanie služobných úloh nad rozsah povinností vyplývajúcich mu z ustanovenia § 26,
- b) pri dosiahnutí veku 50 rokov.

(2) Kritériá na priznávanie odmien prijme rada prokurátorov vždy na začiatku rozpočtového obdobia a zverejní ich.

(3) Generálny prokurátor rade prokurátorov odôvodní, ak nevyhovie návrhu podľa odseku 1.“.

6. Za § 245 sa vkladá § 245a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 245a

Odborná justičná skúška

(1) Odbornú justičnú skúšku vykoná právny čakaťel' prokuratúry pred skúšobnou komisiou Justičnej akadémie podľa osobitného zákona.^{11a)}

(2) Tam, kde sa v osobitnom predpise používa pojem prokurátorská skúška, rozumie sa tým odborná justičná skúška podľa tohto zákona.“.

7. V tretej časti sa vypúšťa piaty diel.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004 okrem ustanovení uvedených v čl. III až V, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2004.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

549**Z Á K O N**

z 28. októbra 2003

o súdnych úradníkoch

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1**Predmet úpravy**

Tento zákon upravuje postavenie a činnosť súdnych úradníkov.

§ 2**Súdni úradníci**

(1) Súdni úradníci sú štátnymi zamestnancami, ktorí spĺňajú predpoklady podľa osobitného zákona.¹⁾

(2) Súdnymi úradníkmi sú

- a) vyšší súdni úradníci,
- b) súdni tajomníci,
- c) probační a mediační úradníci.

(3) Funkciu vyššieho súdneho úradníka môže vykonávať ten, kto získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou²⁾ a kto je bezúhonný (odsek 4).

(4) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, a v prípade obzvlášť závažného úmyselného trestného činu, trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody, trestného činu podplácania a trestného činu nepriamej korupcie aj ten, komu bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo na ktorého sa hľadí, akoby nebol pre takýto trestný čin odsúdený podľa osobitného predpisu.³⁾ Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.⁴⁾

(5) Funkciu súdneho tajomníka môže vykonávať ten, kto získal úplné stredoškolské vzdelanie podľa osobitného zákona.⁵⁾

§ 3**Vyšší súdny úradník**

(1) Vyšší súdny úradník je oprávnený vykonávať úkony súdu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, v konkurznom konaní a inú činnosť súdu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Úkonmi vyššieho súdneho úradníka sú:

- a) konanie a rozhodovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- b) skutkový a právny rozbor vecí,
- c) iné úkony súdu.

(3) Sudca môže písomne poveriť vyššieho súdneho úradníka konaním a rozhodovaním

- a) vo vymedzenom okruhu vecí podľa rozvrhu práce,⁶⁾
- b) v určitej veci.

(4) Ak sudca poveril súdneho úradníka vykonaním úkonu podľa odseku 3 písm. b), môže súdny úradník požiadať sudcu o odňatie vecí, ak ide o úkon, na ktorý súdny úradník nie je oprávnený, alebo ak ide o úkon, ktorý je v rozpore s právnymi predpismi.

(5) Vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu samostatne. Poverenie je súčasťou rozvrhu práce⁶⁾ alebo súčasťou súdneho spisu.

(6) Skutkový a právny rozbor vecí pridelených sudcom vykoná vyšší súdny úradník s návrhom na ďalší postup v konaní a s odkazom na pramene práva, literatúru a judikatúru súdov, z ktorej čerpal.

Úkony vyššieho súdneho úradníka**§ 4**

(1) Vyšší súdny úradník v prípravnej štátnej službe môže vykonávať úkony podľa tohto zákona okrem oprávnenia rozhodovať vo veci.

(2) Vyšší súdny úradník, proti ktorému sa začalo trestné konanie alebo disciplinárne konanie podľa osobitného zákona,¹⁾ môže až do právoplatného rozhodnutia vykonávať úkony podľa tohto zákona okrem oprávnenia rozhodovať vo veci.

¹⁾ Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁾ Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon č. 311/1999 Zb. o registri trestov v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 26 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov.

(3) Vyšší súdny úradník vykonáva zápis údajov do obchodného registra, zápis ich zmeny alebo nevyhovie návrhu na zápis do obchodného registra podľa osobitného zákona.⁷⁾

§ 5

V občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu

- a) o návrhu na vydanie platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podanom odpore, odpore podanom bez odôvodnenia, odpore podanom neoprávnenou osobou a o zrušení platobného rozkazu,
- b) o návrhu na vydanie šekového platobného rozkazu a zmenkového platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podaných námietkach,
- c) v konaní o dedičstve okrem
 1. sporu dedičov o dedičské právo,
 2. odňatia veci poverenému notárovi,
 3. vrátenia vecí notárovi s pokynom na doplnenie konania alebo zmenu uznesenia,
 4. konania o dedičstve alebo jeho časti, ktoré sa nachádza v cudzine,
 5. konania o dedičstve po poručiteľovi, ktorý zomrel v cudzine alebo bol cudzím štátnym príslušníkom,
 6. nariadenia likvidácie dedičstva,
 7. prívolenia súdu k úkonom dedičov na predaj alebo iné opatrenia,
- d) o úschovách,
- e) o umorení listín,
- f) v zmierovacom konaní,
- g) v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu⁸⁾ okrem schválenia príklepu súdom,
- h) v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí, o výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, príkazanim pohľadávky, predajom hnutelných vecí, odobratím vecí,
- i) v konaní o výkon rozhodnutia súdnych pohľadávok podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 6

V občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník rozhoduje na základe poverenia sudcu aj o

- a) poriadkovej pokute,
- b) znalečnom, tlmočnom a svedočnom,
- c) preddavkoch na trovy dôkazu,
- d) súdnych poplatkoch,
- e) oslobodení od súdnych poplatkov,
- f) odstraňovaní väd podania,
- g) opatreniach podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- h) ustanovení správcu dedičstva,
- i) príslušnosti a právomoci súdu na konanie,
- j) ustanovení zástupcu účastníkovi konania,¹¹⁾
- k) prípustnosti vedľajšieho účasti,

- l) prerušení konania,
- m) spojení vecí na spoločné konanie,
- n) vydání opravného uznesenia,
- o) pripustení zámeny účastníka konania o pristúpení ďalšieho účastníka do konania,
- p) pripustení zmeny návrhu na začatie konania,
- r) iných procesných rozhodnutiach.

§ 7

V občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník vykonáva

- a) dožiadania,
- b) úkony súvisiace s rekonštrukciou súdneho spisu,
- c) úkony súvisiace s prípravou pojednávania,
- d) zisťovanie podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, rozsudku na základe uznania alebo vzdania sa nároku,
- e) zisťovanie podmienok na vyhlásenie konkurzu,
- f) prípravu hodnotenia dôkazov po skončení dokazovania,
- g) prípravu rozhodnutí pre sudcu,
- h) úkony vo vykonávacom konaní,
- i) úkony súvisiace s prípravou súdneho spisu na predloženie odvolaciemu súdu alebo dovolaciemu súdu,
- j) úkony v správnych veciach pri príprave vecí na rozhodnutie,
- k) iné procesné úkony.

§ 8

(1) V trestnom konaní vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu o

- a) vrátení vecí dôležitej pre trestné konanie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej,
- b) trovách trestného konania,
- c) ustanovovaní obhajcu,
- d) znalečnom, tlmočnom a o svedočnom,
- e) započítaní väzby a trestu,
- f) ustanovení opatrovníka poškodenému v prípadoch, keď zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva.

(2) V trestnom konaní vyšší súdny úradník vykonáva

- a) úkony smerujúce k doručeniu obžaloby a písomností súdu,
- b) vybavuje dožiadania,
- c) opatrenia potrebné na výkon uložených trestov, ochranných opatrení a poriadkových pokút,
- d) úkony súvisiace s rekonštrukciou súdneho spisu,
- e) prípravu hlavného pojednávania a iných pojednávanií vrátane vyhodnotenia dokazovania v prípravnom konaní,
- f) prípravu rozhodnutí,
- g) iné procesné úkony.

⁷⁾ Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁸⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok.

¹⁰⁾ § 12 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 30 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 9

Súdny tajomník

(1) Súdny tajomník je oprávnený vykonávať úkony súdu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, v konkurznom konaní a inú činnosť súdu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(2) Úkonmi súdneho tajomníka sú:

- a) konanie a rozhodovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- b) iné úkony súdu.

(3) Sudca môže písomne poveriť súdneho tajomníka konaním a rozhodovaním

- a) vo vymedzenom okruhu vecí podľa rozvrhu práce,⁶⁾
- b) v určitej veci.

(4) Súdny tajomník koná samostatne na základe poverenia sudcu, ktoré je súčasťou rozvrhu práce.

Úkony súdneho tajomníka

§ 10

(1) Na úkony súdneho tajomníka sa vzťahuje ustanovenie § 4 okrem odseku 3.

(2) Súdny tajomník koná a rozhoduje v občianskom súdnom konaní na základe poverenia sudcu

- a) v opatrovníckom konaní,
- b) v konaní starostlivosti o maloletých,
- c) v konaní o ustanovení opatrovníka osobám pozbaveným spôsobilosti na právne úkony alebo osobám, ktorých spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, ako aj neprítomným a neznámym osobám,
- d) v konaní o určenie otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov.

(3) Súdny tajomník môže v občianskom súdnom konaní

- a) vyzývať na zaplatenie súdneho poplatku za prihlášku do konkurzného konania,
- b) pripravovať prihlášky na prieskumné pojednávanie,
- c) zabezpečiť doručenie predvolaní na prieskumné pojednávanie,
- d) zabezpečiť uverejnenie dátumu konania prieskumného pojednávania v Obchodnom vestníku,
- e) pripraviť prieskumné pojednávanie,
- f) vyhotoviť rozhodnutia o upovedomení konkurzného veriteľa neprítomného na prieskumnom pojednávaní o popretí pohľadávky a určení lehoty na podanie žaloby,
- g) viesť schôdzu konkurzných veriteľov v prípadoch upravených osobitným predpisom,¹²⁾
- h) evidovať prihlášky po prieskumnom pojednávaní,
 - i) zabezpečiť práce spojené so štatistickým zisťovaním,
 - j) vydávať potvrdenia o skutočnostiach známych zo súdneho spisu a vydávať úradné odpisy, výpisy alebo potvrdenia požadované účastníkmi konania,

- k) pripraviť súdny spis pre sudcu vrátane skúmania podmienok konania (súdny manažment),
- l) zastaviť konanie na základe späťvzatia návrhu pred prvým pojednávaním,
- m) pripraviť súdny spis pred predložením veci na rozhodnutie o odvolaní alebo dovolaní,
- n) pripraviť súdny spis pred rozhodnutím sudcu v registrovom konaní,
- o) vyznačovať doložku právoplatnosti a vykonateľnosti na rovnopise súdneho rozhodnutia,
- p) pripraviť a preveriť súdny spis pred uložením do spisovne,
- r) vykonávať iné úkony podľa osobitných predpisov.

§ 11

Súdny tajomník môže v trestnom konaní najmä

- a) zabezpečovať podklady na rozhodnutie o osvedčení pri podmienenom prepustení, podmienenom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu, ako aj podklady na rozhodnutie o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody a zahľadní odsúdenia,
- b) zasielať vyrozumenie o podmienenom prepustení a zahľadní odsúdenia,
- c) podávať správy registru trestov,
- d) zabezpečovať kontrolu korešpondencie obvinených v kolúznei väzbe,
- e) zúčastňovať sa návštev obvinených v kolúznei väzbe,
- f) vyznačovať doložku právoplatnosti a vykonateľnosti na rovnopise súdneho rozhodnutia,
- g) práce súvisiace so štatistickým zisťovaním,
- h) práce spojené s vydávaním úradných potvrdení o skutočnostiach známych zo súdneho spisu.

§ 12

Probačný a mediačný úradník

(1) Probačný a mediačný úradník je oprávnený vykonávať úkony probácie a mediácie v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.¹³⁾

(2) Predpoklady na výkon funkcie a rozsah činnosti probačného a mediačného úradníka ustanovuje osobitný zákon.¹³⁾

§ 13

Odborná príprava súdnych úradníkov

(1) Súdny úradník, ktorý vykonáva na súde prípravnú štátnu službu, je povinný zúčastňovať sa na odbornej príprave.

(2) Cieľom odbornej prípravy súdneho úradníka je získanie osobitných kvalifikačných predpokladov potrebných na výkon činností podľa tohto zákona. Súdny úradník vykonáva odbornú prípravu pod dohľadom školiteľa, ktorého určí služobný úrad.

¹²⁾ Zákon č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ Zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(3) Odborná príprava súdneho úradníka sa uskutočňuje

- a) adaptačným vstupným vzdelávaním,
- b) adaptačným prípravným vzdelávaním.

§ 14

(1) Adaptačné vstupné vzdelávanie súdnych úradníkov trvá tri mesiace. Skončí sa pohovorom u predsedu príslušného súdu za účasti školiteľa.

(2) Cieľom adaptačného vstupného vzdelávania je získanie vedomostí o

1. územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky,
2. organizácii a štruktúre štátnych orgánov,
3. súdoch, ich pôsobnosti, organizácii a riadení,
4. sudcoch ich postavení a o výkone súdnictva,
5. vybavovaní súdnej agendy,
6. rozvrhu práce,
7. pracovnom poriadku,
8. spravovacom poriadku,
9. právnej ochrane utajovaných skutočností,
10. verejnom prístupe k informáciám.

(3) Adaptačné prípravné vzdelávanie trvá tri mesiace. Skončí sa vykonaním kvalifikačnej skúšky podľa tohto zákona.

§ 15

U vyššieho súdneho úradníka je cieľom adaptačného prípravného vzdelávania získanie podrobných vedomostí z oblasti

1. ústavného práva, trestného práva, občianskeho práva, obchodného práva, správneho práva, medzinárodného práva a pracovného práva,
2. judikatúry súdov,
2. aplikácie práva pri rozhodovacej činnosti súdu,
3. ostatných činností súdu,
4. postavenia štátneho zamestnanca pri vykonávaní štátnej služby a služobných predpisov,
5. etického kódexu štátneho zamestnanca,
6. postavenia, predmetu činnosti a požiadavkách na výkon funkcie vyššieho súdneho úradníka,
7. organizácie práce na súde, spolupráce so sudcom a spôsobe vykonávania úkonov v súdnej agende.

§ 16

U súdneho tajomníka je cieľom adaptačného prípravného vzdelávania získanie podrobných vedomostí z oblasti

1. základov práva,
2. služobných predpisov,
3. organizácie práce na súde a spôsobe vykonávania úkonov v súdnej agende,
4. postavenia, predmetu činnosti a požiadavkách na výkon funkcie súdneho tajomníka.

§ 17

U probačného a mediačného úradníka je cieľom adaptačného prípravného vzdelávania získanie podrobných vedomostí z oblasti

1. trestného práva,
2. ústavného práva a základných práv a slobôd,
3. sociálneho práva a sociológie,
4. organizácie práce na súde a spôsobe vykonávania úkonov podľa osobitného predpisu,
5. služobných predpisov.

Kvalifikačná skúška a kvalifikačná komisia

§ 18

(1) Cieľom kvalifikačnej skúšky (ďalej len „skúška“) je overiť, či súdny úradník má dostatočné a všestranné teoretické poznatky získané počas odbornej prípravy podľa tohto zákona a či má schopnosť aplikovať ich v podmienkach činnosti súdu. Súčasťou skúšky je komplexné hodnotenie plnenia úloh súdneho úradníka počas odbornej prípravy, ktoré vykoná školiteľ písomne.

(2) Skúška sa skladá z písomnej časti a ústnej časti. Obidve časti skúšky sa konajú spravidla v jeden deň. Služobný úrad určí dátum konania skúšky v poslednom týždni prípravnej štátnej služby, najneskôr na posledný deň jej trvania. Služobný úrad písomne oznámi súdnemu úradníkovi deň konania skúšky najneskôr mesiac pred dňom jej konania.

§ 19

(1) Skúšku vykoná súdny úradník pred kvalifikačnou komisiou (ďalej len „komisia“) zriadenou na príslušnom súde. Komisia má päť členov, z toho traja členovia sú sudcovia a dvaja sú zamestnanci v stálej štátnej službe. Vymenúva ich z radov sudcov a zo štátnych zamestnancov predseda príslušného krajského súdu.

(2) Komisia je uznášaniaschopná, ak sú prítomní všetci jej členovia. O výsledku skúšky komisia rozhoduje hlasovaním väčšinou hlasov. Pri hlasovaní sa jej členovia nemôžu zdržať hlasovania. Výsledok skúšky sa hodnotí v písomne vyhotovenom uznesení slovom „vyhovelo“ alebo „nevyhovelo“ a predseda komisie ho oznámi súdnemu úradníkovi bezprostredne po vykonaní skúšky.

§ 20

(1) Ak sa súdny úradník bezdôvodne alebo bez ospravedlnenia nedostaví na deň konania skúšky, komisia vydá uznesenie s hodnotením „nevyhovelo“.

(2) Po úspešnom vykonaní skúšky služobný úrad vydá súdnemu úradníkovi osvedčenie o vykonaní skúšky a vedúci služobného úradu vymenuje súdneho

úradníka do stálej štátnej služby odo dňa nasledujúceho po dni, keď bola skúška vykonaná.

(3) Súdny úradník, ktorý pri skúške nevyhovel, môže skúšku opakovať so súhlasom predsedu príslušného krajského súdu iba raz. O vykonanie opakovanej skúšky musí súdny úradník požiadať do 15 dní od doručenia oznámenia o tom, že skúške nevyhovel. Predseda príslušného krajského súdu rozhodne o možnosti vykonať opakovanú skúšku do 15 dní od doručenia žiadosti.

(4) Opakovanú skúšku môže súdny úradník vykonať najskôr po troch mesiacoch a najneskôr do šiestich mesiacov od jej neúspešného vykonania. Až do opakovaného vykonania skúšky je súdny úradník v prípravnej štátnej službe.

(5) Na opakovanú skúšku sa primerane vzťahujú ustanovenia o skúške.

(6) Ak súdny úradník nevyhovel ani pri opakovanej skúške alebo nepožiadal do 15 dní o možnosť jej vykonania, skončí sa jeho štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

§ 21

Odborná príprava súdnych úradníkov v stálej štátnej službe

(1) Súdny úradník, ktorý vykonáva na súde stálu štátnu službu, je povinný zúčastňovať sa na vzdelávaní zameranom na zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí potrebných na výkon jeho činnosti.

(2) Spôsob a formy vzdelávania upraví osobitný predpis.¹⁵⁾

§ 22

Vyšší súdny úradník, ktorý získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou, nepretržite vykonával funkciu vyššieho súdneho úradníka najmenej tri roky a dosiahol vek najmenej 30 rokov, môže požiadať ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) o vykonanie odbornej justičnej skúšky podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 23

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy súdnych úradníkov ustanovenia osobitného zákona.¹⁾

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na konanie a rozhodovanie súdnych úradníkov ustanovenia osobitných predpisov.¹⁶⁾

§ 24

(1) Vyšší súdny úradník, ktorý ku dňu účinnosti tohto zákona vykonáva činnosť vyššieho súdneho úradníka, sa považuje za vyššieho súdneho úradníka podľa tohto zákona; vylúčenie z rozhodovania podľa § 4 ods. 1 sa na vyšších súdnych úradníkov vykonávajúcich úkony podľa doterajších predpisov nepoužije.

(2) Vyšší súdny úradník podľa odseku 1 je povinný vykonať do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona kvalifikačnú skúšku podľa § 17, inak jeho štátnozamestnanecký pomer skončí uplynutím prípravnej štátnej služby.¹⁴⁾

(3) Súdny tajomník, ktorý je ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona súdnym tajomníkom podľa osobitného predpisu,¹⁾ sa považuje za súdneho tajomníka podľa tohto zákona.

(4) Za kvalifikačnú skúšku vykonanú vyšším súdnym úradníkom podľa tohto zákona sa považuje aj odborná justičná skúška, prokurátorská skúška, advokátska skúška, notárska skúška a odborná skúška komerčného právnika.

§ 25

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa:

Čl. I zákona č. 425/2002 Z. z. o vyšších súdnych úradníkoch a o zmene a doplnení zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov.

§ 26

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

¹⁴⁾ § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁵⁾ Zákon č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁶⁾ Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

550

Z Á K O N

z 28. októbra 2003

o probačných a mediálnych úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Tento zákon ustanovuje výkon probácie a mediácie vo veciach, ktoré sa prejednávajú v trestnom konaní.

(2) Probáciu a mediáciu vykonávajú probační a mediálni úradníci.

(3) Probačný a mediálny úradník vykonáva činnosť v štátnozamestnaneckom pomere; jeho služobným úradom¹⁾ je súd.

(4) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky koncepčne a metodicky riadi a usmerňuje výkon probácie a mediácie. Na ten účel minister spravodlivosti Slovenskej republiky zriadi ako svoj poradný orgán Radu pre probáciu a mediáciu zloženú zo sudcov, z prokurátorov, probačných a mediálnych úradníkov, zo zástupcov orgánov štátnej správy a z odborníkov z teórie a praxe; podrobnosti o zložení a zásady jej činnosti upraví štatút, ktorý vydá minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

§ 2

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

a) probáciou

1. organizovanie a výkon dohľadu nad obvineným, obžalovaným alebo odsúdeným (ďalej len „obvinený“),
2. kontrola výkonu trestu nespojeného s odňatím slobody vrátane uloženej povinnosti alebo obmedzenia,
3. dohľad nad správaním obvineného v priebehu skúšobnej doby pri podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody,
4. pomáhanie obvinenému, aby viedol riadny život a vyhovel podmienkam, ktoré mu boli uložené rozhodnutím prokurátora alebo súdu v trestnom konaní,

b) mediáciou mimosúdne sprostredkovanie riešenia sporu medzi poškodeným a obvineným.

(2) Mediácia sa vykonáva len so súhlasom poškode-

ného a obvineného. Ak je obvineným mladistvý, na vykonanie mediácie je potrebný aj súhlas jeho zákonného zástupcu.

§ 3

Činnosť probačného a mediálneho úradníka

(1) Probačný a mediálny úradník napomáha tomu, aby trestná vec mohla byť vo vhodných prípadoch prejednaná v niektorom z osobitných spôsobov trestného konania²⁾ alebo aby mohol byť uložený a riadne vykonaný trest nespojený s odňatím slobody, alebo aby mohla byť väzba nahradená iným vhodným opatrením. Na tento účel probačný a mediálny úradník

- a) obstaráva podklady týkajúce sa osoby obvineného o jeho rodinnom, sociálnom a pracovnom prostredí,
- b) utvára podmienky na rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania alebo schválení zmieri,
- c) uskutočňuje úkony na účely uzavretia dohody medzi poškodeným a obvineným o náhrade škody, ktorá vznikla trestným činom, alebo na účely odstránenia ujmy, ktorá vznikla trestným činom,
- d) vykonáva dohľad nad správaním obvineného v priebehu skúšobnej doby a kontrolou výkonu trestov nespojených s odňatím slobody,
- e) uskutočňuje pri výkone probácie a mediácie ďalšie úkony v trestnom konaní.

(2) Probačný a mediálny úradník na základe rozvrhu práce uskutočňuje v rámci svojej pôsobnosti úkony na písomný pokyn predsedu senátu, samosudcu a v prípravnom konaní prokurátora. Vo vhodných prípadoch v oblasti mediácie uskutočňuje úkony aj bez takého pokynu, najmä z podnetu poškodeného alebo obvineného, pričom o tom probačný a mediálny úradník bez zbytočného odkladu písomne informuje príslušný orgán činný v trestnom konaní; na vykonanie mediácie je potrebný písomný súhlas predsedu senátu alebo samosudcu a v prípravnom konaní prokurátora.

(3) Pri výkone probácie a mediácie je probačný a mediálny úradník oprávnený získavať informácie a poznatky o osobe obvineného a stanoviská poškodeného, ktoré sú významné pre rozhodnutie súdu alebo prokurátora.

(4) Policajný orgán,³⁾ vyšetrovateľ a prokurátor informujú probačného a mediálneho úradníka o prípa-

¹⁾ § 7 ods. 1 písm. b) bod 5 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ Napríklad § 307 až 313 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 12 ods. 2 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.

doch, ktoré sú vhodné na vykonanie mediácie, a najmä v konaní proti mladistvým postupujú tak, aby sa mediácia mohla využiť od vznesenia obvinenia.

(5) Probačný a mediačný úradník vykonáva ochranný dohľad podľa osobitného zákona.⁴⁾

§ 4

Súčinnosť probačného a mediačného úradníka so štátnymi orgánmi a s ďalšími inštitúciami

(1) Ak je to účelné, probačný a mediačný úradník pri výkone probácie a mediácie postupuje v súčinnosti s orgánmi sociálneho zabezpečenia, so školami a školskými zariadeniami, zdravotníckymi zariadeniami, s registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami, so záujmovými združeniami občanov, s nadáciami a ďalšími inštitúciami, ktoré poskytujú všeobecne prospešné služby.

(2) V súvislosti s výkonom probácie a mediácie je probačný a mediačný úradník oprávnený obracať sa na štátne orgány, obce, iné právnické osoby a fyzické osoby so žiadosťou o poskytnutie potrebných údajov. Právnické osoby a fyzické osoby sú povinné bez zbytočného odkladu žiadosti probačného a mediačného úradníka vyhovieť.

(3) Ak odmietne štátny orgán, obec, iná právnická osoba alebo fyzická osoba bezdôvodne vyhovieť dožiadaniu podľa odseku 2, predloží probačný a mediačný úradník vec príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní na ďalšie konanie.

(4) Ak je vedené trestné konanie proti obvinenému vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak je vo väzbe, alebo vo výkone trestu odňatia slobody spolupáchateľ alebo poškodený, postupuje probačný a mediačný úradník pri výkone svojej pôsobnosti v súčinnosti so Zborom väzenskej a justičnej stráže a s príslušným orgánom činným v trestnom konaní; ak je taká osoba v kolúznej väzbe, na uskutočnenie návštevy je potrebný písomný súhlas príslušného orgánu činného v trestnom konaní.

§ 5

Predpoklady na výkon funkcie probačného a mediačného úradníka

(1) Za probačného a mediačného úradníka môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý

- a) spĺňa predpoklady podľa osobitného predpisu,⁵⁾
- b) získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa absolvovaním magisterského právnického, učiteľského, teologického alebo iného spoločenskovedného študijného programu alebo má uznaný doklad o ta-

kom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(2) Probačný a mediačný úradník je povinný zúčastňovať sa na odbornej príprave. Spôsob a formy odbornej prípravy a kvalifikačnej skúšky ustanoví osobitný predpis.⁶⁾

§ 6

Práva a povinnosti probačného a mediačného úradníka

(1) Probačný a mediačný úradník je pri výkone svojej funkcie povinný dodržiavať povinnosti podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(2) Probačný a mediačný úradník je pri výkone svojej funkcie povinný riadiť sa pokynmi predsedu senátu, samosudcu a v prípravnom konaní prokurátora; tieto pokyny nemôžu smerovať k spôsobu a výsledku vykonávanej mediácie.

(3) Probačný a mediačný úradník musí rešpektovať a chrániť ľudské práva a slobody, dôstojnosť človeka a zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k zmareniu účelu trestného konania alebo ktoré by vzbudzovalo pochybnosti o jeho nestrannosti.

(4) Pri nedodržaní povinností podľa odseku 1, 2 alebo 3 môže predseda senátu alebo samosudca a v prípravnom konaní prokurátor vec probačnému a mediačnému úradníkovi odňať.

(5) Probačný a mediačný úradník je oprávnený zisťovať stanovisko strán trestného konania k podmienenému zastaveniu trestného stíhania, zmieru, uloženiu trestu nespojeného s trestom odňatia slobody a k iným úkonom vykonávaným pri probácii a mediácii.

(6) Ak poruší obvinený, nad ktorým vykonáva dohľad probačný a mediačný úradník, podmienky obmedzení alebo povinností, informuje o tom probačný a mediačný úradník predsedu senátu alebo samosudcu a v prípravnom konaní prokurátora.

(7) Probačný a mediačný úradník má právo pri výkone svojej činnosti nahliadať do trestných spisov, robiť si z nich výpisky a poznámky, prípadne kópie; týmto nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu o ochrane utajovaných skutočností.⁸⁾

§ 7

Mlčanlivosť

(1) Probačný a mediačný úradník je povinný zachovávať mlčanlivosť podľa osobitného predpisu;⁹⁾ povinnosti mlčanlivosti sa nemôže dovolávať vo vzťahu k policajnému orgánu, vyšetrovateľovi, prokurátorovi alebo súdu.

⁴⁾ Zákon č. 448/2002 Z. z. o ochrannom dohľade a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 14 zákona č. 312/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ Zákon č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch.

⁷⁾ § 53 zákona č. 312/2001 Z. z.

⁸⁾ Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 418/2002 Z. z.

⁹⁾ § 53 ods. 1 písm. e) zákona č. 312/2001 Z. z.

(2) Probačného a mediačného úradníka nemožno v súvislosti s vykonanou mediačnou činnosťou vyslúchať ku skutkovým okolnostiam, o ktorých sa dozvedel pri sprostredkovaní riešenia sporu alebo v súvislosti s ním a ktoré sa neprejavili v dohode uzavretej medzi obvineným a poškodeným. Tým nie je dotknutá povinnosť prekaziť trestný čin alebo oznámiť spáchanie trestného činu.¹⁰⁾

Čl. II

Zákon č. 448/2002 Z. z. o ochrannom dohľade a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 5 ods. 2 sa slová „pred nariadením výkonu trestu odňatia slobody“ nahrádzajú slovami „pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody“.

2. § 5 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:
„(3) Ak predseda senátu preruší výkon trestu odňatia slobody na čas dlhší ako tri mesiace, rozhodne zároveň o tom, či sa má ochranný dohľad vykonávať počas prerušenia výkonu trestu odňatia slobody.“.

3. § 6 znie:

„§ 6

Ochranný dohľad vykonáva probačný a mediačný

úradník okresného súdu, v ktorého obvode je miesto pobytu osoby, ktorej bol ochranný dohľad uložený, a to v rozsahu určenom v rozhodnutí súdu. Pritom dbá, aby sa do práv odsúdeného zasahovalo len v miere nevyhnutne potrebnej na dosiahnutie účelu ochranného dohľadu.“.

4. V § 9 ods. 2 písm. a) sa slová „útvar Policajného zboru“ nahrádzajú slovami „probačný a mediačný úradník“.

Čl. III

Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 131/2002 Z. z., zákona č. 143/2002 Z. z., zákona č. 185/2002 Z. z., zákona č. 411/2002 Z. z., zákona č. 667/2002 Z. z., zákona č. 139/2003 Z. z. a zákona č. 267/2003 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 4 sa za slová „súdnych úradníkov“ vkladá čiarka a slová „súdnych tajomníkov, probačných a mediačných úradníkov“.

2. V § 2 ods. 6 sa za slová „súdnych úradníkov“ vkladá čiarka a slová „právne vzťahy súdnych tajomníkov, právne vzťahy probačných a mediačných úradníkov“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

¹⁰⁾ § 167 a 168 Trestného zákona v znení neskorších predpisov.